

Tatjana Jamnik Pocajt

Noč v puščavi

Beduinska pripoved

Prolog

Puščava. Le zvezdnato nebo in peščeno morje. In plešoči veter med sipi-nami. In Tišina. Tišina, ki odzvanja pesem in pripoveduje zgodbe, tišina, ki šepeče skrvnosti. Tišina onkraj tega sveta. Ljubezenska pesem Vesolja. Osvobaja in zapelje. Kakor lebdijo kozmične meglice sredi nebesne črnine, tako lebdi tišina puščave med nebom in peščenim oceanom. Le tu in tam krik samotne puščavske lisice. Tudi to je puščava. Njena deviška lepota odžaja dušo in nahrani misli. Osupljivo lepa je v svojem brezčasju. Tiha družica, ki se prepušča koraku popotnika, in vilinska druidka, ki začara dušo. Nežna in hkrati neusmiljena. Krhka, ko ji veter mrši peščene strukture, in neizprosna, ko skuša moč in vzdržljivost tistega, ki je stopil v njeno kraljestvo.

Beduin nosi svojo puščavo v srcu. Je del njega in on je del nje. Puščava je njegova prijateljica. Ljubi jo in spoštuje in ona mu daje zavetje. Ne želi si graditi hiše, ker potem ne vidi zvezd, preden zaspi. Tako ostane svoboden. Pod nebesnim svodom leže v topli pesek in puščava ga zaziblje v svoj objem kot ljubeča mati. Je večna lepotica njegovega srca.

Puščavski lepotici v Jordaniji je ime Wadi Rum. Nekoč so tam živeli puščavniki. Mnogo njih. Moški in ženske. Skale, ki jih je obrusil čas in izdolblo morje že v prazgodovini, so bile njihovo zavetje in drug drugemu so bili kot dobri sosedje. Zdaj biva le še kakšen kje. Morda celo edinega sem srečala nekega dne. Bil je kot prerok iz svetopisemske zgodbe, oblečen v laneno haljo in bos. Sedel je v skalni votlini, ki jo je zastrl z vejami, da veter ne bi pogasil ognjišča, na katerem je kuhal čaj. Okoli

kolen je objemal spodvite noge, ki so kukale izpod halje, in mežikal v zahajajoče sonce. Na njegovem izbrazdanem obrazu je bila vklesana tisoč in ena zgodba.

V sosednji votlini so se prerivale koze in radovedno zrle v prišleka. Attayík je pristopil k možu v laneni halji in ga pozdravil. Poznata se. Nato sta se rokovala in objela. Potem je predstavil še mene. Obiski so tako redki. Tiho sem prisledila in nejeverno zrla v moža, ki mu je puščava že več kot desetletje dom in v njenih zalivih živi svoje samotno življenje. To je zgodba današnjega dne. V puščavo je odšel, potem ko mu je umrla žena. Zdaj, ko je star že čez sedemdeset let, razmišlja, da bi morda vseeno šel živet k svojemu sinu. Bolijo ga sklepi in pesti ga še nekaj drugih tegob. Vendar jo bo težko zapustil. Tako srečen je z njo, s puščavo. Tu je tako doma.

Attayík, puščavnik, Salím in Alí so resnični ljudje, pravi beduini z dušo in srcem, ki jim utripa v ritmu puščave. Attayík je najstarejši sin šejka plemena Hwitát in bo nekoč prevzel vodenje plemena. Ob večerih, ko smo se greli ob ognju, mi je pripovedoval zgodbe.

“Pridi, sedi semkaj, poleg mene,” mi je rekел, “ti bom povedal zgodbo.” In tako je nizal svoje pripovedi enkrat o lovnu na puščavsko lisico in o beduinskem življenju, drugič spet zgodbe, ki živijo v ljudskem spominu in jih pripoved vsakič znova obudi in malce predragači. Tako se je pričela moja puščavska pravljica.

Attayíkove pripovedi sem vtkala v svojo zgodbo, ki je sicer izmišljena, vendar so osebe v njej resnične. To je moja zahvala za vse, kar sem lepega doživelna z njim in drugimi beduini v puščavi. In seveda zahvala za zgodbe, ki so grele mojo dušo ob večerih, ko sem še komaj premikala trudne noge od celodnevnega pešačenja po zmuzljivem pesku. Puščava Wadi Rum je resnična pravljična dežela pod toplim soncem Jordanije. Ko sonce pod večer lega k počitku, v slovo še poboža puščavo, ki zlatordeče zažari. Kmalu zatem se začnejo izza skalnatih čeri, razmetanih naokoli, stegovati dolge sence kot roke v pozdrav. Takrat se prikaže v vsej svoji lepoti. Čas je za počitek. Da, dan je bil dolg in naporen. Treba je pripraviti ognjišče in si v pesku napraviti ležišče.

Kmalu zadiši iz kotla nad ognjem. Salím je že izbrskal oglje za vodno pipo. Pripravil bo posebno beduinsko specialiteteto. Pozneje bo v vročem oglju spekel še kruh, tak, ki bo dišal po ognjišču. Komaj čakamo in si masiramo od hoje utrujene ude. Posedemo in napol poležemo okoli ognjišča. Dan se je zlagoma prevesil v noč in luna je s srebrom ozaljšala peščeno pokrajino.

Alí zapoje beduinsko pesem, katere vsebine ne razumem, vendar se mi vseeno zdi lepa. Poje nekaj o ljubezni – tako čutim v njegovem glasu

in Attayík mi rahlo prikima. Sedem k njemu in upam, da mi bo povedal še kakšno zgodbo. Prasketajoči ogenj razkriva nežno čutnost njegovega obraza. Attayík je lep moški, z nekaj okrasja okoli brade in žarečimi očmi, v katerih se zrcali skrivnost puščave. Zgodbo mi pripoveduje z mehkim glasom, ki ga dela še bolj privlačnega. Čez nebo švigne zvezdni utrinek in pada na zemljo.

Noč v puščavi

Suša je iz puščave izsrkala že skoraj vse zaloge vode. V beduinskih šotorih je začelo primanjkovati hrane. Zato so se nekega dne trije beduini odločili, da bodo skupaj odšli na lov. Prijatelji so menili, da bo lov uspešnejši, če bodo lovili skupaj. Če jim bo sreča naklonjena, bodo morda uplenili puščavsko lisico ali celo gazelo.

Ženske so jim v borše pripravile nekaj hrane in vode, s seboj pa so vzeli tudi pasti za zajce in lisice. Najstarejši, Attayík, je s seboj vzel še puško. Ko je bilo jutro še mlado, so krenili na pot. Pred njimi je bila neskončna puščava.

Sonce je bilo v zenitu, ko so pred sabo zagledali prve skale in si vzeli čas za počitek.

“Kje si bomo postavili tabor?” je vprašal najmlajši, Alí.

“Priti moramo do vznožja tistih gora,” je Attayík pokazal v daljavo. “Vmes bomo nastavili nekaj pasti za zajce in lisice. Zjutraj pa gremo pogledat, če se je kaj ujelo.”

“Hrana nam bo zadoščala samo za dva dni, če ne bomo ničesar ujeli,” je rekel Salím.

“Praznih rok se ne smemo vrniti,” je rekel Attayík.

Pod večer so prispeli do visokih peščenih pečin. V dolgih tisočletjih, ko je bila puščava še morje, je voda izdolbla vanje številne votline, ki so postale skrivališča za živali. V njih pa so prebivali tudi puščavniki. V eni od votlin so zagledali starca. Vhod je za silo zavaroval z vejami in dračjem. Na ognju je grel posodo s čajem. Pozdravili so ga.

“Prisedite,” jim je dejal in ponudil čaj. Zleknjeni okoli ognja so srkali toplo sladko pijačo iz zdravilnih puščavskih rastlin. Šele sedaj so ugotovili, da so od celodnevne hoje precej izmučeni.

“Kam ste namenjeni?” je vprašal puščavnik. Izpod dolge lanene obleke so mu kukale bose noge, ki jih je spodbil podse. Čez glavo je imel povezljeno kapuco, izpod katere so gledale živahne oči.

“Na lovru smo,” so pojasnili starcu.

“Kaj boste lovili?” je vprašal.

“Radi bi ujeli kakšno lisico ali pa nekaj zajcev. Morda bomo imeli srečo in uplenimo gorsko kozo. Si videl kaj divjadi?”

“Edina divjad, ki jo vidim vsak dan, so moje koze,” je rekel, “sem pa opazil nekaj sledi zajca.”

“Kar nekaj pasti smo nastavili, morda se kakšen ujame,” je rekel Attayík.

“Potem bi lahko jutri imeli okusno večerjo,” je dodal Salím.

“Loviti boste morali ponoči, ko živali pridejo iz podzemnih skrivališč. V nočnem hladu postanejo bolj živahne. Imate pa srečo, ker bo jutri polna luna in bo noč svetla.”

Nato so s starcem delili svojo popotnico in v upanju na dober ulov pozaspali na pesku.

Naslednji dan se je v vabo ujel samo en zajec. Ostale vabe so bile nedotaknjene. Sklenili so, da ga bodo pripravili za večerjo. Ulov je bil premajhen, da bi se lahko odpravili domov. Srečo bodo poskušali naslednji dan.

Pred votlino so pripravili ognjišče in zajca nataknili na palico. Posedli so okoli ognja in ob srkanju čaja zrli v prasketajoče plamene . Alí je tiho začel prepevati ljubezensko pesem. Medtem je Salím pazljivo obračal zajca na ognju. Mamljivo je zadišalo po pečenem mesu. Starec je prisedel k njim. Odsev ognja je omehčal obrazne poteze, ki sta mu jih izklesala puščavski veter in sonce. Dolga leta v puščavi človeku izčistijo dušo in mu dajo jasen pogled na življenje.

“Kako dolgo že živiš v puščavi?” je Alí vprašal puščavnika.

“Odkar mi je umrla žena,” je rekel. “Tu sem svoboden in puščava me osrečuje. Ne potrebujem veliko za življenje. Noč pod zvezdami je kakor velika skrivnost, ki se odkriva tistem, ki se ne boji tištine. Pogovarjam se s puščavo in ona mi odgovarja. Ko sem bil mlad, sem veliko delal, da sem lahko preživel družino. Nisem imel časa razmišljati o življenju, o tem, kaj je pomembno in kaj ne. Našel sem ženo, ki sem jo imel rad, vendar bogat nisem bil nikoli. Bil sem tako reven kot beduin iz zgodbe, ki vam jo bom povedal.” Trije prijatelji so se primaknili bliže k njemu in pozorno prisluhnili. Starec je začel pripovedovati:

Mlad beduin se je nekega dne odločil, da se bo poročil. Našel je dekle, ki mu je bilo všeč, toda ni imel bogastva, da bi družino lahko preživiljal. Zato mu je oče njegove neveste dejal:

“Moral si boš poiskati službo, da tvoja družina ne bo stradala. Dolžnost moškega je, da preživlja družino.”

Mladi mož se je odločil, da odide in si poišče delo, ki mu bo navrglo dovolj denarja, da bo lahko preskrbel družino. Odpravil se je na pot, doma pa je pustil ženo in svojo mater. Prehodil je prvo puščavo, vendar ni naletel

na nikogar, pri komer bi lahko služil. Odpravil se je v drugo puščavo in tam je srečal premožnega beduina z veliko čredo živali. Zaposlil se je pri njem in pridno delal. Minilo je veliko let in beduin si je z marljivim delom prisluzil že precej glav živine. Z vsakim letom se mu je čreda še malo povečala.

Nazadnje se je odločil, da si je pridelal dovolj veliko bogastvo, in se lahko odpravi domov. Svoje žene ni videl že več kot deset let. Svojemu gospodarju je dejal, da se je odločil oditi in naj mu da zaslужeno plačilo.

Gospodar pa mu je rekel:

“Prav, pridno si mi služil in za plačilo ti ponujam dve možnosti: lahko odpelješ čredo, ki ti pripada, lahko pa vzameš moj nasvet.”

Mož si je vzel dan za premislek. Naslednji dan je rekel gospodarju:

“Odločil sem se, da vzamem tvoj nasvet.”

“Prav,” je rekel gospodar, “potem pa me dobro poslušaj. Zapomni si tri stvari:

Če boš na svoji poti naletel na ljudi, ki se spopadajo, se nikar ne vmešavaj. Pojdi dalje, ker se te njihov spor ne tiče. To je moj prvi nasvet.

Ko boš zvečer utrujen od naporne poti hotel leči k počitku, si svojega ležišča ne išči v dolini. Ne glede na to, koliko boš utrujen, moraš prespati na hribu ali bližnji vzpetini. To je moj drugi nasvet.

Moj tretji nasvet pa je ta. Če se ti bo zdelo, da bi rad neko stvar napravil še isti večer, ker se ti zdi tako pomembna, tega nikar ne stori. Počakaj do jutra naslednjega dne in potem naredi, kar moraš.

Tako, zdaj pa pojdi v Alahovem imenu in ne pozabi, kar sem ti povedal.”

Beduin se je odpravil nazaj domov. Ko je bil že nekaj dni na poti, je zagledal dva moška, ki sta se prepirala med seboj. Prepri je prešel v oborožen spopad in nazadnje je prvi moški zabodel drugega in ga ubil. Beduin se je spomnil nasveta, ki ga je dobil, in si je rekel: “To ni moja stvar.” Zato je samo skomignil z rameni in odšel dalje.

Kmalu pa je za njim pritekel tisti, ki je zabodel nasprotnika.

“Zakaj se nisi hotel vmešati v nain prepri? Videl sem te, da si okleval.”

“Zato, ker se me to ne tiče,” je odgovoril beduin.

“Še dobro, da se nisi,” mu je rekel napadalec, “ker potem bi ubil še tebe.

Najini plemeni sta sprti in šlo je za maščevanje.”

Beduin je odšel naprej in po naporni in dolgi poti je prišel do reke, ki je tekla skozi sotesko. Odžejal se je in osvežil in sklenil, da bo tamkaj prenočil. Večerilo se je že in bil je utrujen, da bi najraje zaspal kar tam na rečnem bregu. Tedaj pa se je spomnil, kaj mu je rekel nekdanji gospodar, in napotil se je na bližnji hrib in si v zavetju visoke skale pripravil ležišče. Preden je zaspal, je še videl, kako se je spodaj ob reki utaborila karavana.

Ko je že tonil v spanec, je še slišal oddaljeno hrzanje konjev in zateglo zavijanje kamel.

Sredi noči, ko je že globoko spal, pa je pridrvela velika povodenj in zalila dolino. Hudournik je s sabo odnesel vse ljudi in živali, ki so spali v dolini.

Zjutraj, ko se je prebudil, je videl v dolini samo še razdejanje, ki ga je za sabo pustila voda. Šel je k reki, da bi pogledal, kaj je ostalo od kavane. Pod polomljenimi ostanki voza je zagledal leseno skrinjo, okovano z železom in zaklenjeno z veliko ključavnico. Nekaj časa je trajalo, da je zlomil ključavnico. Ko je odpril pokrov, je videl, da je polna zlatnikov. Nepričakovani zaklad, ki mu ga je Alah položil v roke, je vzel s seboj in se odpravil naprej.

Več tednov je bil že na poti, ko je nazadnje prišel v bližino domače vasi. Tedaj je pomislil, koliko časa že ni videl žene. Ali ga bo sploh še spoznala? In koliko se je spremenila ona? Kaj vse se je spremenilo doma? Previdno je povprašal ljudi, kje je pot do beduinove hiše, ki je pred mnogimi leti odšel služiti po svetu. Ljudje v vasi ga po tolikem času niso več prepoznali in so mu prav radi pokazali pot.

Ko je prišel do hiše, se je že znočilo. Odločil se je, da ne bo takoj potrkal. Raje se bo razgledal okoli hiše. Pokukal je skozi okno in v notranjosti zagledal posteljo, v kateri je spala njegova žena. Presenečen je opazil, da poleg nje leži moški. Ker je bilo temno, ni mogel razločiti, kdo je ta moški. Pograbila ga je jeza. Hotel je vdreti v hišo in se maščevati za izdajstvo, takrat pa se je spomnil, kaj mu je svetoval nekdanji gospodar, preden je odšel. Sklenil je počakati do jutra. Takrat bo poravnal račune.

Zjutraj se je vrnil do hiše. Od silnega razburjenja mu je razbijalo srce. Tedaj pa je na pragu hiše zagledal svojo ženo, ob njej pa je stal deček, ki je bil že skoraj mlad fant. Obstal je od presenečenja. V mladeniču, ki stal poleg njegove žene, je prepoznał svojega sina.

Starec je končal svojo pripoved in se zamišljeno zazrl nekam v daljavo. "Modrost je največji zaklad," je rekel. "Kdor posluša besede modrosti, se mu ni bati, da bi krenil po napačni poti."

Attayík, Salím in Alí so tiho poslušali, zatopljeni vsak v svoje misli.

"Lepa zgodba," je naposled rekel Attayík in se zahvalil starcu za pripoved.

Tišina puščave je legla nanje in drug za drugim so potonili v spanec.

Jutro jih je zgodaj dvignilo na noge. Šli so preverit, ali se je ponoči kaj ujelo v nastavljeni vabe. Našli so dva zajca in kuščarja. To jih je navdalo z optimizmom. "Morda pa bomo le imeli nekaj sreče," je menil Attayík. Starca so prosili, če lahko še za kak dan ostanejo v njegovi družbi. Z njim

bodo delili ulov. Alah jim je kot kaže naklonjen, toda podati se bodo morali na bolj strma pobočja, kjer bivajo gazele in divje koze.

Nameravali so loviti po okoliških vzpetinah. Dokler je sonce še nizko, morajo narediti čim več poti. Okoli glav so si zavezali rute, izvezene z rdečim vzorcem, da jih bodo ščitile pred vročim puščavskim soncem. S seboj so vzeli orožje in šli. Upali so na večji ulov.

Prvi del poti so hodili skupaj, nato pa so se razkropili. Visoko v skalah so zagledali divje koze. Približati so se jim hoteli z različnih smeri, tako bodo imele manj možnosti za umik. Alí je nastavil nekaj pasti, kamor je nameraval zvabiti trop. Attayík je splezal na skalno polico, da je imel boljši razgled za strel. Z drugega boka pa se je kozam bližal Salím, ki jih je naganjal v past. Napetost v zraku je naraščala. Začutile so jo tudi koze, ki so dvignile svoje rogate glave in pozorno prisluhnile nenavadnih šumom, ki so zmotili njihov mir. Ko so zagledale pojavo, ki se jim je približevala, je vodilni samec dal znak za umik in trop mu je sledil. Živali so se gibale proti zasedi, ki jo je napravil Alí. Z njo je zaprl prehod, koder bi koze lahko zbežale. Ko se je čreda nagnetla ob zapori, se je nenadoma zaslišal glasen pok in še eden in dve kozi sta obležali. Nastal je preplah in koze, ki so hotele zbežati, so se začele spotikati druga ob drugo. Salím jih je spretno prisilil z druge strani, da so se zatekle v zavetje votline. Domov bodo lahko pripeljali celo čredo.

Kmalu zatem se je s previsne stene vrnil Attayík. "Dobro sem streljal," je ponosno rekel in si ogledoval ulov.

"Če ne bi jaz pripravil zasede, bi ti lahko še cel dan preždel na skali," mu je odvrnil Alí.

"Vseeno sta mirna roka in ostro oko bila nazadnje odločilna," je vztrajal Attayík.

Približal se jima je Salím. "Na mene sta pa kar pozabila. Jaz sem koze zvabil v past. Brez mene bi oba še vedno čakala vsak v svoji zasedi," je hotel delež zaslug zase Salím.

Začeli so se pričkat, kdo od njih ima več zaslug za ulov. Nazadnje so sklenili, da bodo za mnenje povprašali puščavnika. On bo znal oceniti, kdo ima večje zasluge. Domači bodo gotovo hoteli vedeti, kdo od njih je najbolj zaslužen in tako si bodo plen tudi razdelili.

Ko so se z ulovom vrnili do votline, so hoteli, da starec razsodi, čigav delež je večji. Starec, ki je pravkar brkljal po ognjišču in nanj nalagal dračje, jih je izpod kapuce pogledal z začudenjem v očeh. Rekel je: "Sopmnil sem se na zgodbo o beduinu, ki se je poročil z zelo lepo žensko," je rekel. "Povedal vam bom, kako se je zgodilo," in začel je pripovedovati:

Beduini so po svoji naravi nomadi, zato je beduin svojo lepo ženo odpeljal s sabo v puščavo, kjer sta živela v votlini. Mož je hodil na lov za puščavskimi zajci in lisicami, žena pa ga je v votlini čakala in pripravljala hrano.

Neke noči se je znova odpravil na lov. Proti jutru je ugledal lepo srno, ki je pila jutranjo roso. Tiho je počepnil in z mirno roko nameril puško. Zaslišal se je strel in srna je padla. Šel je do ubite živali, da bi jo odnesel domov, v tistem trenutku pa je stopil pred njega v ruto zavit moški.

“To srno sem jaz prvi ustrelil,” je rekел.

Beduin je presenečen obstal, nato pa je neznancu dejal, da jo je ustrelil on sam. Nekaj časa sta se prepirala in nazadnje ugotovila, da ima srna res dva strela. Toda kdo je ustrelil prvi? Nazadnje sta ugotovila, da sta bila tako izenačena, da se je slišal samo en strel. Ker nista vedela, čigava je srna, sta sklenila, da postaneta prijatelja in beduin je zakritega moškega povabil k sebi domov, da živi z njim in njegovo ženo. In neznani moški se je strinjal.

Tako so živelji nekaj časa v troje in v slogi preživiljali skupne dneve. Moška pa sta odhajala skupaj na lov. Vendar novi sostanovalec nikoli ni snel svoje rute.

Pa se je nekoč primerilo, da je po puščavi mimo votline, kjer so živelji beduini, prišla sovražna vojska sosednjega plemena. Na njenem čelu je jezdil sam šejk. Doma je bila samo žena, njena moža pa sta šla na lov. Ko je šejk ugledal lepotico, ki je prišla iz votline pogledat, kaj se dogaja, se je v trenutku zaljubil vanjo. Njena lepota ga je tako prevzela, da jo je brez razmišljanja ugrabil.

Ko se je beduin vrnil z lova, je ženo zaman iskal. S svojim pajdašem sta se nemudoma odpravila za ugrabitelji. Ko sta jih našla, sta se z njimi spopadla na vso moč. Nazadnje jima je uspelo, da sta jo ugrabiteljem iztrgala iz rok in v divjem galopu oddrvela z njo v noč.

Skupaj so proslavili uspešno vrnitev, tedaj pa je zakrinkani pajdaš dejal:

“Pomagal sem ti rešiti ženo, moj delež je enakovreden tvojemu. Tvojo ženo bi si morala zdaj razdeliti na pol.”

Mož ni vedel, kaj bi storil. Njegov zakrinkani pajdaš je imel prav. In ker sta vmes postala prijatelja, je nazadnje pristal na njegovo zahtevo. Ženo sta presekala na dvoje in ostala sta sama. Mož je razmišljjal, kaj naj stori zdaj, ko je žena mrtva.

Takrat pa je njegov zakrinkani prijatelj nenadoma snel ruto in izkazalo se je, da se je pod njo ves čas skrivala ženska. Mož jo je presenečeno gledal in zdela se mu je lepa. Ženska pa mu je rekla:

“Zdaj ko si ostal brez žene, lahko jaz postanem tvoja žena in skrbela bom zate.”

In mož se je strinjal. Postala sta mož in žena in lepo sta se razumela. Nekaj časa je že minilo, odkar sta živela skupaj, potem pa je mož neke noči opazil, da njegove žene ni ob njem na ležišču. Postal je pozoren in naslednjo noč se je samo pretvarjal, da spi. Ko je žena menila, da je trdno zaspal, se je potihoma izmuznila in mož je slišal, da je nekam odšla. Tako se je ponovilo še nekaj noči. Zdaj je bil mož prepričan, da je po sredi drug moški, in sklenil je, da jo bo zasledoval.

Naslednjo noč se je odтиhotapil za njo in pazil, da ga ni opazila. S seboj je vzel sabljo, ker je hotel obračunati z zakonolomcem. Toda kako je bil presenečen, ko je videl, da je njegova žena vsa zakrinkana, prav tako kot takrat, ko jo je sam prvič srečal. Bila je namenjena na dvoboj in od daleč je videl, kako se je spopadla z drugim neznancem. Spretno je vrtela sabljo in nasprotnika nazadnje premagala. Takrat pa so iz teme skočili nanjo še trije zakrinkani neznanci. Mož je videl, da je v nevarnosti, in pognal se je nadnje s svojo sabljo in rešil svojo ženo.

Žena je bila presenečena, vendar ni mogla skriti zadovoljstva in hvaljenosti. Obljubila mu je, da se ne bo nikoli več dvobojevala. In poslej sta živela srečno in umirjeno družinsko življenje.

Attayík, Salím in Alí so starca nekaj časa gledali brez besed, nato pa je Alí rekel: "Ampak še vedno nam nisi povedal, kako naj si razdelimo plen."

"Če bo vsak od vas menil, da ima več zaslug kot drugi, se nikoli ne boste mogli zmeniti. Čeprav ste šli na lov kot prijatelji, boste šli domov kot nasprotniki in si zapletli življenje. V spor pa boste potegnili tudi vaše družine, ki zdaj priateljujejo med seboj. Nazadnje se boste začeli med sabo bojevati. Raje ravnajte častno, kot je to storil šejk plemena Hwitát."

"In kaj je storil?" so vprašali vsi hkrati.

In puščavnik je začel znova pripovedovati:

Nekoč so beduini živeli v različnih plemenih. Nekatera plemena so se med sabo bojevala, druga pa so imela med sabo prijateljske vezi. Plemeni Hwitát in Benisáhr med sabo nista bili v vojni. Ljudje iz plemen so se občasno obiskovali, čeprav so živeli precej daleč narazen.

Med beduini je navada še iz starih časov, da gosti vedno postrežejo z najboljšim, kar imajo pri hiši. Če je potrebno, zakoljejo tudi kozo ali ovco, sicer bi obveljali za negostoljubne. To pa prinaša nad hišo nesrečo in sramoto.

Nekega dne se je pleme Hwitát odpravilo na obisk k plemenu Benisáhr. Razdelili so se v manjše skupine in vsaka skupina je obiskala eno hišo.

Skupina, v kateri je bil šejk, poglavar plemena Hwitát, je prišla v hišo, kjer je bila doma samo žena. Mož je bil zdoma, ker je šel na delo, in žena je vedela, da ga še nekaj dni ne bo domov. Na svojo grozo je ugotovila, da nima pri hiši ničesar, s čimer bi lahko pogostila obiskovalce in samega

šejka, čeprav je vedela, da se bo mož prav gotovo vrnil domov z bogatim zaslužkom, kot vselej.

Toda v tistem trenutku je imela samo košček masla, ki ga je lahko ponudila gostom. Žena je vedela, kaj velevajo običaji, in bilo ji je strašansko nerodno. Masla je bilo ravno toliko, da so si z njim lahko namazali prste in ga malo povonjali in pokusili.

Šejk je videl ženino zadrego, ker pa je bil velikodušen človek, ni rekel ničesar. Gostje so se ji spoštljivo zahvalili za gostoljubnost in odšli.

Ko se je mož vrnil domov, mu je žena povedala, kakšno sramoto si je nakopala njuna hiša. Zato je mož sklenil, da mora nekako popraviti škodo, ki je nastala, ker ni primerno pogostil samega poglavarja prijateljskega plemena. Domov je pripeljal celo čredo drobnice in med njimi izbral najlepšo žival. V uho ji je dal vtisniti začetno črko poglavarja Hwitátov.

“Ta žival sedaj pripada šejku,” je rekел.

Minilo je nekaj let, preden se je pleme Benisáhr odločilo, da bodo obiskali Hwitáte. Koza, ki je bila namenjena šejku plemena Hwitát, je imela medtem že številno potomstvo in njeni potomci svoje potomce. In celotna čreda, ki je nastala iz prve koze, je pripadala šejku. Takšna je bila postava.

Toda preden so se odpravili na obisk k šejku, je mož poslal k njemu slas sporočilom:

“Plemeniti šejk,

ker te nisem mogel častno pogostiti, sem ostal tvoj dolžnik. Žena mi je povedala, kakšna sramota je padla na našo hišo. Zato sem ti takoj, ko sem se vrnil domov, namenil žival iz moje nove črede. Čreda, ki sem jo vzredil zate, je nastala iz ene same živali, tiste, ki sem ti jo namenil.

Zdaj ti pošiljam to čredo in te prosim, da jo sprejmeš kot moje darilo. Na obisk bom prišel samo, če darilo sprejmeš.”

Ko je šejk prejel sporočilo, je bil nad darilom presenečen, saj ni pričakoval ničesar, vendar je spoštoval to plemenito gesto, zato je po slu poslal nazaj odgovor:

“Četudi ne bi prinesel ničesar, si v moji hiši vedno dobrodošel. Ne potrebujem dodatne črede koz, toda tvoje darilo rad sprejmem, da bo tvoji časti zadoščeno.”

In moža sta ohranila trdno in trajno prijateljstvo, beduin pa je pokazal, kako ravna pošten in časten mož.

Ko je puščavnik povedal zgodbo do konca, je obmolknil in se posvetil ognjišču. S palico je drezel med prasketajoča polena, da je ogenj znova dobil zalet in švistnil navzgor v nočno nebo. Nihče ni rekel ničesar. Pričoved je bila še živa in je plapolala v zraku nad ognjenimi zublji. Jasna noč, posejana z zvezdami, je mežikala štirim moškim sredi puščave Wadi

Rum, ki so v zavetju od časa in vode izdolbene peščene skale razmišljali o modrosti zgodbe.

Naposled je spregovoril Attayík:

“Lepo zgodbo si nam povedal, starec. Sram me je, da sem se prepiral s prijateljem. Navsezadnje smo odšli v troje na lov prav zato, da bi laže ujeli plen. Naš spor je res nesmiseln. Predlagam, da sklenemo večno prijateljstvo, ulov pa si razdelimo na enake deleže.”

Druga dva sta mu odobravajoče prikimavala. Attayík je bil najstarejši, zato sta njegovo mnenje spoštovala še toliko bolj. Salím je iz kupa dogorevajočih drv izbrskal nekaj oglenih koščkov in jih postavil nad vdolbinico vodne pipe. Nad oglje je naložil svežo porcijo dišečega tobaka. Ko je potegnil zrak skozi ustnik cevčice, je voda v posodi zabrbotala. Nekajkrat je globoko vdihnil in počasi izdihnil dišeči dim, ki se je vrtinčil nad njegovo glavo.

“Želim si, da bi bili še dolgo prijatelji,” je rekel, “z vama bi rad preživel še mnogo noči v puščavi.”

Cevčico vodne pipe je podal naprej do Alíja, ki je postopek vdiha in izdiha ponovil z zaprtimi očmi. “Puščava je moj dom,” je rekel. “Kadar spim pod zvezdami, čutim, da se okoli mene vrti celo vesolje. Svoboden sem kot ptica, grem lahko kamorkoli, spim v jamah ali pod milim nebom. Ne potrebujem veliko za življenje in takšno življenje, kot ga živim, me osrečuje. Sem svoboden človek in vidva sta moja prijatelja. To noč si hočem shraniti v svojem srcu.”

Cevčica vodne pipe je potovala od enega do drugega in na vsake toliko je kdo rekel kakšno besedo. Bolj ko je noč postajala temna, bolj so čutili pripadnost drug drugemu in se zlivali z nočnim utripom puščave. Zleknjeni okoli ugašajočega ognja so napisled drug za drugim zaspali.